

ÜKS

„Kas kuulsid mõrvast Hebden Bridge’i kandis?“ küsis uurija Charlotte Banks inimeselt, keda oli seni pidanud viimaseks, kelle juurde ta abi otsima läheb.

Nojah, võib-olla eelviimaseks.

Tekkis vaikus. Kitt Hartley istus oma Vale of Yorki ülikooli raamatukogu kolmanda korruse kabinetis tugitoolis, seljas tava-pärane tumesinine kostüüm, ja jõi teed. Banks käis raamatukogus haruharva, sest töötunnid olid lausa võimatud. Kuid neil harvadel kordadel, kui ta mainitud raamatukokku sattus, lasi isegi tema – asjalik politseiuurija, kel polnud mahti raamatute maailma ära eksida – end selle koha vaiksest imepärast kaasa haarata.

Kuigi Banks oli siin-seal muidugi mitmeid raamatupoode ja raamatukogusid külastanud, oli ta kindel, et polnud kusagil mujal nii palju kõiteid ühe katuse all näinud. Lisaks olid laes unenäolised maalingud, millest paljud paistsid kujutavat mütoloogilisi olendeid. Banks polnud kindel, keda nimelt; sellise asja jättis ta õpetatud inimestele. Kuid maalid ise olid kahtlemata hurmavad ilma selletagi, kas said või ei saanud neil kujutatust aru. Seda paika eristasid teistest omataolistest sajad tillukesed pisiasjad. Alates uhketest arhitraavidest ja lõpetades mosaiikpõrandaga, oli arhitekt kõik pinnad, lambid ja uksenupud tõepoolest väga hoolikalt läbi mõelnud.

Ekh polnudki nii imekspandav, et Kittile, kes oli hakanud tegelema eraviisilise detektiivindusega ja seepärast end tihti muret

tekitavates olukordades leidis, meeldis nendel kahel päeval nädalas, mil ta osajaga raamatukogus töötas, end siin peita.

Kui Banks mainis hiljutist Lääne-Yorkshire'is toimunud mõrva, kõhkles Kitt pisut enne järgmist teesõõmu ja noogutas siis kergelt. „Eelmisel kolmapäeval, jah? Andabys? Ajalehtede esikülgi oli raske mitte märgata. Ohvri lõmastas terasest lõngavann tööstusmuuseumis. Ma ei suuda sellest õieti mõeldagi. Juba asi iseenesest paneb võpatama. Ma lugesin, et ohver oli muuseumi juhataja. Vaene naine. Kes üldse midagi niisugust teeks, ma küsin?“

Mõte sellest, et keegi võiks raske metallvanni, milles vanas tekstiilivabrikus kunagi lõnga hoiti, kellelegi peale kukutada, sundis toa keskel vana tammepuust laua juures seisvat Banksi raskelt neelutama. Peaaegu kümne politseis töötatud aasta jooksul oli ta näinud kõikvõimalikku füüsilist julmust, kuid mitte midagi nii isepäraselt jõhkrat kui see. „Kohe kindlasti pole see tavapärane vägivallatsemine. Kes iganes surnukeha leidis, pidi tõenäoliselt kohutava vapustuse osaliseks saama,“ lausus ta.

Kitt asetas teetassi käeulatuses kõrguvalle raamatuvirnale. Kuigi ruum oli mõeldud üksipäinis personalile, võis seda arvata vaid uksele kinnitatud sildi põhjal. Peale paari paremaid päevi näinud tugitooli, mis nägid välja, nagu pärineksid eelmise sajandi algusest, olid toas raamatud kõikvõimalikel teemadel; need katsid kuhjadena kõiki pindu. Kitti hoole all oli naisuuringute osakond, kuid kabinet nägi välja nagu varuköidete ladustamispunkt.

Sellegipoolest oli siin parem lõhn kui politseijaoskonna personaliruumis. Banksi ülemuse, peainspektor Malcolm Hallorani sõnul, kes oli raamatukoguhoidjast detektiiviga romantiliselt seotud, meeldis Kittile teatud tüüpi tee, mille tõttu lõhnas siin tsitruse järele. See oli igal juhul etem kui liigselt kuumaplaadil istunud kohvi ja automaadist pärit võileibade lõhn, millega Banks oma töökohas harjunud oli.

„Ära parem räägi,“ kostis Kitt, viies Banksi mõtted tagasi morbiidsele teemale, mida ta oli siia arutama tulnud. „See on tõesti äärmiselt õudne. Mul on ka õudseid juhtumeid olnud, aga see ületab küll kõik ... Ah jaa – kreemiküpsist?“

Ta pakkus Banksile küpsisepurki, kuid too ütles ära.

„Esmalt ma imestasin, kuidas uurijad seda lihtsalt kohutavaks õnnetuseks ei pidanud,“ ütles Kitt küpsist võttes. „Aga väidetavalt tekitas see piisavalt küsitavusi, et politsei selle mõrvaks liigitas.“

„Jah,“ kostis Banks pöidlaid teksade taskutesse haakides. „Selle jaoks peab tõendites täiesti kindel olema.“

„Oo, ma tean. Kõigest, mida Mal mulle teie juurdluste kohta on rääkinud, olen aru saanud, et seda otsust ei tehta kergelt. Ilmselgelt ei olnud ajalehtedes piisavalt infot, mis oleks võimaldanud mul põhjust täpselt eristada. Niisugune asi on juba õnnetusena hull küllalt. Aga mõte, et keegi võis midagi sellist tahtlikult teha, on ju täiesti talumatu. Kas sina uurid seda juhtumit? Oleksin arvanud, et Andaby on sinu meeskonna jaoks liiga kaugel läänes.“

Banks hakkas vastama, kuid nagu Kittil vahel kombeks, jätkas too hinge tõmbamata.

„Ja peale kõige muu – kas sul mitte ei tule varsti aasta laulatus ja elu parimad mesinädalad? Pean tunnistama, et kui sa mind valvelauda kutsusid, arvasin, et tahad rääkida mingist pulmadega seotud asjast, mitte politseitööst. Eriti kuna sul pole vormiriideid seljas.“

Alles nüüd Kitt vakatas, andes Banksile võimaluse vastata. Kuid too avastas end kaalumas, mida õieti öelda. Kuidas rääkida millestki, mida ta tavaliselt täielikult vältis?

Sügavalt hinge tõmmates arutles naine mõttes, kuidas oleks kõige parem seletada. Miks oli ta kell kaheksa laupäeva õhtul seal, kohaliku ülikooli raamatukogu tagatoas. Kuid pime hirm, millest ta parasjagu püüdis jagu saada, ajas kõik mõtted peas segamini.

Isegi Kitti viide, et vaid kahe nädala pärast nad Eviega abielluvad, ei suutnud talle naeratust näole tuua.

Banks oli oma ülemuse, ülemkomissar Ricciga kokku leppinud kolmekuulise tasustamata tööpausi, et nad Eviega saaksid mesinädalatel maailmas ringi rännata. Praegu peakski ta nimelt sellele keskenduma: abiellumisele armastatud naisega päikeselisel maikuul. Laulatuseni jäänud päevad pidanuksid olema ühed õnnelikumad tema elus. Selle asemel aga olid viimased nelikümmend kaheksa tundi möödunud unetuse ja hirmu küüsis. „Ei, ametlikult me seda ei uuri,“ kuulis ta end viimaks vastamas. „Ja jah, homme on mul viimane vahetus enne pulmi.“

Kitt lükkas pika punase juuksesalgu näo eest ja naeratas Banksile viisakalt. Ta paistis Banksi näolt mingit juhtlõnga otsivat, enne kui taas rääkima hakkas. „Ma olen alati imetlenud seda, kui napilt ja kaalukalt sa inglise keelega ümber käid, Charley. Lisaks pean end tunnetuslikuks lugejaks – nii raamatute kui ka inimeste puhul. Aga kui sa tahad, et ma sellest vestlusest midagi kaalukat teada saaksin, siis kardan, et pead otsesemalt rääkima. Kas Andaby mõrva uurimises on midagi, mis sulle muret teeb? Ja kui nii, siis kas poleks sellest parem Maliga rääkida?“

Kitti häälest kostis vaieldamatu hämming ja Banks ei saanud seda talle pahaks panna. Inimestel oli temast aru saamisega pidevalt raskusi. Tema tumepruunid silmad uurisid ülekuulamistoas jõuliselt kahtlusalseid, kuid reetsid vähe neile, kes teda tundsid. Sestpeale, kui ta koos inspektor Halloraniga umbes kuue aasta eest esmakordselt siia raamatukokku oli sisenenud, olid nad Kittiga üpris napilt suhelnud. See polnuks nii kummaline, kui Kittist ja Halloranist poleks paar saanud. Ja kui Banks ei abielluks Kitti parima sõbrannaga. Teiste kaudu olid nad Kittiga jaganud väga palju kogemusi, rõõmust meeleheiteni. Ent hoidnud teineteisest alati viisakasse, austavasse kaugusesse. Osaliselt oli

Banks seda teinud nimelt. Kittil võis olla eradetektiiv-i koolitus, ent ametlikult politseijõud taolisi oskusi ei tunnustanud. Mistõttu oli Banks veendunud, et mingil hetkel Kitti vahelesegamise tõttu ametlikesse uurimistesse keegi vallandatakse. Turvalisse kaugusse hoidmine oli vaid lihtne ja ettenägelik viis, hoolitsemaks, et see keegi pole tema.

Kõike seda arvesse võttes pidi Kitt ilmselt imestama, miks jagab Banks üksikasju juhtumist, mis pole isegi tema uurida, ja teeb seda naisega, kellega ta üsna vähe suhtles? Ta ei teadnud ju veel, et Banksi maailm oli üsna tõenäoliselt kokkuvarisemise äärel.

„Minu vend Ewan elab Andabys. Nüüdseks juba peaaegu kolm kuud,“ vastas ta. Suutmata leida mingit muud viisi, et öelda seda, mis tal öelda. Ta oli niisugust olukorda vältida püüdnud nii kaua, kui suutis mäletada. Ja ometi, hoolimata kõigist püüdlustest ei suutnud ta põgeneda varju eest, mille vanem vend napilt pealt kahekümne aasta eest heitis.

„Kas tõesti?“ märkis Kitt pead vangutades. „Ma ei teadnudki, et sul vend on. Vabandust, et see mul kahe silma vahele jäi. Pean ennast heaks kuulajaks, aga olen üpris kindel, et Evie ei ole temast rääkinud.“

„Ei, see pole sinu süü. Ma ei räägi temast kunagi.“ Banks kuulis oma nähvakat tooni ja hingas sügavalt sisse. Ta teadis, et talle omase Glasgow' kandi murdekõla tõttu kostis ta hääl mõnikord järsemalt, kui kavatsatud. Politseinik, nagu ta oli, töötas see vahel tema kasuks, teenides teatava austuse kriminaalidelt, kes eriti kedagi austama ei kippunud. Kuid praegu oli asi enamas kui teravalt kõlavates kaashäälikutest. Ta lausa kuulis iseennast mulinal raevust keemas.

„Ja sa muretsed Ewani turvalisuse pärast? Tahad, et me Grace'iga seda uuriksime? Kindlustame, et kes iganes selle mõrva eest vastutab, teda sihikule ei võtaks? Niisugune asi peaaegu

oma koduõuel lööb kindlasti rööpast välja. Muidugi, aitame hea meelega igati, nagu saame.“

„Ma saan aru, miks sa seda arvad,“ ütles Banks, soovides ise, et just see oleks põhjus, miks ta Hartley ja Edwardsi detektiiv-agentuuri teenust vajas – noorem õde muretseb vanema venna heaolu pärast. Nii teeks normaalsest perekonnast pärit inimene. Keegi, kes tunneb veresugulaste suhtes armastust, mitte suurt usaldamatust ja kahtlusi. Objektiivselt võttes Banks teadis, et vend oli teda armastanud ja tema oli sellele kunagi ka vastanud. Kuid see aeg ei tundunud enam isegi mitte tõelise mälestusena. Igasugune imetus venna suhtes oli täiesti kadunud. „Nagu ma ütlesin,“ jätkas Banks sõnu suust surudes. „Ewan on äsja Andabyse kolinud. Väidetavalt selleks, et otsast alustada ja minuga taas ühendus leida.“

„Taas ühendus leida? Kas ta elas välismaal?“ küsis Kitt.

„Kuidas ma sooviksin, et see nii oleks,“ kostis Banks järgmiseks lauseks vaimu valmis seades. „Ta vabanes just vanglast, mõistad? Kus ta oli mõrva eest.“

KAKS

Nende sõnade peale vajus Kitti suu vaid pisut lahti, kuid ta korrigeeris kohe oma näoilmet. Banks leidis, et on tänulik, kuna võib kindel olla, et Kitt reageerib alati tundlikult ja vastavalt olukorrale, erinevalt oma ülemeelikust abist Grace’ist. Kitti kolleegi etteaimamatu tembutamine oli üks põhjustest, miks Banks oli Kitti üles otsinud nimelt siin ja mitte nende Walmgate’is asuvas kontoris. Tema tulevane – Evie – võis samuti aeg-ajalt tobe olla,

kuid tema tüüpi tobeduse leidis Banks olevat armsa, isegi võluva. Kuid kui Evie hoidis oma aasimise teatud piirides, siis Grace lasi käia, just nagu oleksid piirid mõiste, millest ta mitte midagi kuulnud ei olnud.

Muidugi, endamisi tunnistas Banks, et Grace'is oli paljugi meeldivat. Esiteks oli ta vaieldamatu internetiotsingute ekspert, mis kuritegude lahendamise juures oli hindamatu väärtusega oskus. Teiseks võis tema peale alati kindel olla, kui oli vaja meeolelu tõsta. Ning lisaks kandis ta seltskondlikel üritustel alati silmipimestavaid kostüüme, mis tihtipeale koosnesid tema India päritolu väljendavatest rõivaesemetest. Kuid hoolimata kõigist neist positiivsetest omadustest oli teravmeelne sõnavahetus Grace Edwardsiga viimane, mida Banks praegu vajas.

„Sa ...“ Kitt vakatas, olles piisavalt mõistlik, teadmaks, et on praegu õrnal pinnal. „Sa ehk muretsed, et su vend on oma mineviku tõttu tolle naisega juhtunud segatud? Saan ma õigesti aru?“

„Olen ... seda kaalunud,“ vastas Banks. Andes endast parima, et jääks mulje, nagu oleks ta suuteline Andaby mõrva mõistuslikult suhtuma.

Neil mõnel korral, kui ta oli vennaga pärast tolle Lääne-Yorkshire'i kolimist rääkinud ja nad olid mõlemad nõustunud, et püüavad suhteid parandada, oli vend tundunud kahetsev, isegi vaguralt alandlik. Kuid Banksil puudus ettekujutus, kuidas kakskümmend vangla-aastat talle üldse mõjunud olid. Või mida arvas ta sellest, et öde politseis töötab. Mis siis, kui ta näeb temas vaenlast? Ja kui nii, siis kui kaugelt ta läheks, et Banksi diskrediteerida? Sestsaadik kui Banks neljapäeva varahommikul mõrvast kuulis, oli ta seda küsimust kaalunud.

„Kas *modus operandi* on sama kui tollel mõrval, mille su vend aastate eest sooritas ...“ küsis Kitt Banksi järsult tema mõtetest välja tirides. „Oi ei, mida ma räägin? See on naeruväärne. Kui

paljudele tööstuslikus suuruses lõngavannidele üks inimene oma elu jooksul ikka ligi pääseb?“

„Tegelikult on nii, et kuigi ajalehed on muidugi sellest kinni haaranud, siis see ei olnud surma põhjus. Tegelikku põhjust pole avalikustatud,“ lausus Banks.

Kitt võpatas Banksi avalduse peale. „Polnud surma põhjus? Aga mismoodi? Need kaaluvad ju terve tonni. See tähendab, see pole vist isegi mitte hüperboolne kirjeldus. Aga vanni raskusest peaks ju ometi piisama, et tappa?“

Nüüd polnud enam tagasiteed. Banks kavatses ainult politseile teada olevat infot jagada kõrvalise isikuga. Ta pidi väga ettevaatlik olema. Eriti kui ta vennal peaks mõrvaga mingi seos olema. Naine ei tahtnud sugugi, et keegi võiks teda süüdistada, nagu püüaks ta konfidentsiaalse info lekitamisega venna nahka päästa.

„Rääkisin juba politseinikuga, kes Andabys uurimist juhib. Naise nimi on Jo Robinson ja ta on uurija. Ma teadsin, et Ewan on nende kahtluseluste nimekirjas. Ta vabanes hiljaaegu tingimisi vanglast ja on varemgi tapnud. Polnud kahtlustki, et nad lähevad tema uksele koputama. Tahtsin identifitseerida end pigem uurimise kui võimaliku mõrvari liitlasena ja nii helistasingi olukorra selgitamiseks uurija Robinsonile peaaegu kohe, kui juhtunust kuulsin. Ta hindas seda ja kuigi ta ilmselgetel põhjustel valib infot, mida jagab, ütles mulle siiski, et ohver – Siobhan Lange – oli juba surnud, kui lõngavann talle peale vajus.“

„Tundub kummaline asi, mida teha,“ märkis Kitt. „Tappa keegi ühel viisil ja siis näha vaeva, et ta raske eseme all lõmastada.“

Banks, kes ei suutnud võib-olla venna sooritatud mõrvast rääkides enam hetkegi seista, vajus vabasse tugitooli ja üritas end koguda. „Olen nõus. See liigitub kohe kindlasti kummalise käitumise alla. Kui mõrvar pärast surnukehaga midagi teeb, on sel kolm peamist põhjust. Esiteks võib tegu olla demonstratiivse või rituaalse tapmisega.“

„Nagu see, kui sarimõrvar laibad mingisse kindlasse asendisse seab. Või jätab neile visiitkaardilikke märke,“ ütles Kitt.

„Täpselt,“ noogutas Banks. „Aga kui me just ei näe tulevikus mõrvaseeriat, kus kõik ohvrid on mingi tööstusliku masina alla jäetud, siis ütleksin, et tegu on ühega kahest tavapärasemast põhjusest: kas oli tapja mõrvahetkel ohvri peale raevunud või oli tegu strateegilise võttega, kus teo toimepanija püüdis jälgi peita, kuigi pean ütlema, et kui tegu on viimasega, siis on see küll väga kummaline jälgede segamise viis.“

Kitt kehtas õlgu. „Võib-olla lootis mõrva toimepanija, et nii veider käänak ajab politsei segadusse. Või et see aitab surma tegelikku põhjust pikemalt varjata ... Kas uurija Robinson sellest rääkis?“

„Jah, ta tahtis teada, kas Ewani käitumises reetis miski, et ta võiks midagi säärast teha. Niipalju kui nad aru said, oli Siobhan Lange enne vanni alla jäämist surnuks kägistatud.“

Banks jälgis, kuidas Kitti käsi tahtmatult kõrile tõusis, naise sõrmeotsad riivasid valge pluusi kaelust. „Nii et tööstusmuuseum, kust surnukeha leiti, ei olnudki mõrvakoht?“

Banks vaikis hetke. Ta oli juba avaldanud surmapõhjuse inimesele, kes ei töötanud politseis. Ehk peaks sellega piirduma? Kuid tema probleemi polnud võimalik ametlike kanalite kaudu lahendada. Pealegi, kui ta Kitti abi tahtis, ei saanud üksikasju kuigi pikalt tema eest varjata. „Praegu arvatakse, et mõrv toimus muuseumis, kuid mitte seal, kust laip leiti. Kuid ma ei tea, millises ruumis ta tapeti. Nagu ma ütlesin, on mõrva tõsidust arvestades teadaolev info piiratud, isegi minu jaoks.“

„Kõlab loogiliselt,“ märkis Kitt kaelakeed sõrmitsedes. „Ja kägistamine ... kas niimoodi su vend ... noh, saad aru?“

Banks raputas pead; ta hindas seda, et Kitt ei suutnud lauset lõpetada. Et ta püüdis seda vestlust Banksi jaoks kergeks teha. Just praegu vajas Banks kogu võimalikku toetust. „Tema puhul

oli asi halvasti lõppenud kakluses. Vähemalt nii ta ise ütles. Ta väitis, et tal polnud plaanis toda meest tappa. Et ta oli püüdnud kaklusest pääseda ja olukorda rahustada, aga vastane tuli jõuliselt peale. Muidugi ei saa ma kunagi teada, kas see ka tõele vastab.“

„Millest kaklus lahti läks?“ küsis Kitt märsi järele küünitades ja sellest märkmikku võttes. „Ma ei pane kirja mitte midagi, mida uurimine Siobhan Lange'i surma kohta on teada saanud, ega maini su venda nimepidi,“ selgitas ta. „Aga ma eeldan, et sa räägid seda kõike mulle, kuna vajad mu abi, ja kui ma saan tausta kohta üht-teist üles kribada, aitab see mul pärast asju läbi võtta.“

Banks noogutas nõusolevalt. Ta tundis kergendust, et Kitt oli vihjest aru saanud ja ta ei pidanud seletama rohkem kui hädapärast vajalik. Tema peas tiirles hetkel tohutult palju erinevaid stsenaariume, mistõttu oli ta tänulik, et Kitt polnud sundinud teda spekulierima eri viiside üle, kuidas Ewan mõrvaga seotud võib olla, või üles lugema põhjuseid, miks tal on vaja Andabys toimunu suhtes oma salajane juurdlus algetada.

„Tüli põhjuseks oli üks naine,“ selgitas Banks. „Ewan oli tollal kahekümne nelja aastane. Sel igavesel tillil oli suhe ühe abielu-naisega. Mees muidugi sai asjast teada, nagu see alati läheb, ja tuli talle kallale. Meie Ewan on üks selliseid, kellele otsa vaadates ei arvaks sugugi, et temast kaklejat on. Aga ta suudab enamat kui ainult ennast kaitsta. Ja tol õhtul ta seda tegigi.“

Kitt tõstis pilgu märkmikult. „See pidi küll kohutav olema. Aga kõlab pigem õnnetuse kui millegi muuna. Pealegi, mis võimalik motiiv tal Siobhan Lange'i mõrvamiseks oleks, kui ta on seal napilt kolm kuud elanud? Sellest ajast piisab vaevalt asjade lahti pakkimiseks, rääkimata siis endale niisuguse vaenlase soetamisest, keda tappa tahaks.“

„Seda ma ei tea,“ tunnistas Banks. „Ja selles vist probleem ongi. Võib olla, et Ewanil pole sellega mingit pistmist. Et kõik see mure ja ülemäärane analüüsimine on vaid minuga mängivad

minevikukummitused. Aga mis siis, kui ei ole? Kas ma võin tõesti sellega riskeerida?”

Aeg, mille vend oli vanglas veetnud, ei teinud taoliste küsimuste esitamist ka sugugi kergemaks. Nende kahekümne aasta jooksul oli Banks vaid käputäie kordi temaga suhelnud. Suuremalt jaolt enne seda, kui ta politseijõududega ühines. Kuigi tegu oli perekondliku sidemega, mistõttu poleks ta pidanud vangla külastamise kohta mitte kellelegi aru andma, ei pidanud ta regulaarset ühendust teadaoleva tapjaga karjääri mõttes arukaks.

Neil mõnel korral, kui nad olid rääkinud, oli Ewan sügavalt kahetsenud kõike, mida tema tegu nii talle kui ka perekonnale oli põhjustanud. Kuid Banks ei teadnud, kui palju ta venna sõnade siirusesse uskuda võis. Kas vend tõesti kahetses, et oli tol õhtul inimeselt elu võtnud? Või oli tal lihtsalt kahju, et sel talle ja neile, kes kord olid tema poole alt üles vaadanud, nii rängad tagajärjed olid? Politseinikuna töötatud aja jooksul oli Banks aru saanud, et vastus neile küsimustele määras tavaliselt ära selle, kas süüdimõistetu uuesti tapab.

„Ma saan sinu hirmudest aru, Charley, tõesti saan,“ ütles Kitt, pistes pastakale korgi peale ja pannes märkmiku käest. „Aga kas su vend oleks tõesti nii rumal, et kohe pärast vanglast vabanemist niisugune mõrv sooritada? Eriti kui ta pidi teadma, et kui midagi kahtlast juhtub, koputab politsei kohe tema uksele?“

Banks raputas pead. „Meie Ewan on paljut, aga rumal ta ei ole. Vähemalt mitte *nii* rumal.“ Korraga ilmus ta huultele naeratus. Kohemaid valgusid meelde mälestused sellest, kuidas nad teismeeas vennaga söögilaua ääres teineteise kallal olid aasinud. Mängu põhimõte oli leiutada võimalikult leidlikke viise, kuidas teist rumalaks nimetada. Banksi kõigi aegade lemmik oli olnud: „Sa oled kahekordne pettumus: tühi pea, kelle nägu kõlbab ainult raadios esinemiseks.“ Praegu suutnuks ta ilmselt palju paremaga lagedale tulla, aga kuueteistkümneseolt oli see tundunud teravmeelsuse tipuna.

Kuid naeratus kadus sama kiiresti, kui oli ilmunudki, ja selle asemel tõusid silmi pisarad. Kõik see vaimukus ja lõbusus olid nüüdseks kadunud. Ammu. Ja seda tagasi saada ei olnud võimalik.

Kitt, kes oli Banksi isiklikku hetke märganud, vaikis veidi, enne kui järgmise küsimuse esitas. Võimaldades Banksil end uuesti koguda.

„On sul aimu, kas su vend Siobhan Lange’i tundis?“ küsis ta viimaks.

„Ta ütles Robinsonile, et oli umbes kuu pärast Andabyse saabumist temaga ühel õhtul kohalikus pubis flirtinud, aga sellest ei tulnud midagi enam. Ewani sõnul oli tegu vaid süütu reede-õhtuse lõbutsemisega.“ Banks prunditas huuli. „Aga tema versioonis ei ole kõik päris korras, ma tean, et ei ole.“

„Miks sa seda arvad?“ küsis Kitt.

„Pärast seda, kui olin Robinsoniga telefonitsi rääkinud, läksin Ewaniga isiklikult kohtuma. Robinson teadis sellest. Plaan oli kontrollida, kas Ewani jutt muutub. Kui nii, oleks Robinson ta kohalikku jaoskonda põhjalikumale ülekuulamisele viinud.“

„Ja kas ta rääkis sulle sama?“

„Jah, täpselt sama, mida Robinsonilegi. Aga kui ta rääkis ... Ma ei tea, ta silmis oli niisugune pilk nagu siis, kui me lapsed olime ja ta mulle täit tõtt ei avaldanud.“

Kitt kallutas pead. „Võttes asja nii, et keegi pole süüdi enne, kui on süüdi mõistetud, pakuksin, et võib-olla said nad teineteist pisut lähemalt tundma, kui ta tunnistab. Näiteks jõudsid nad voodisse, aga ta ei taha seda öelda, sest teab, et sa hakkaksid teda kahtlustama.“

„Võib-olla. Aga kogu see sündmuste jada tundub mulle liigse kokkusattumusega. Ewan kolib Andabyse ja kolm kuud hiljem toimub seal esimene mõrv linnakese ajaloos? Ja mitte ainult seda. Ta on viimased kakskümmend aastat Šotimaal vanglas olnud. See muudab inimest. Ja need, kellega ta seal suhtles, vaevalt et inimkonna koorekihi hulka liigituvad.“

Kitt ohkas. „Ma saan aru, mis sind murelikuks teeb. Kuidas alibiga on? Kas keegi võib kinnitada, kus Ewan mõrvaõhtul oli?“

„Väidetavalt jah,“ kostis Banks. „Tema sõnul oli ta koos naisega, kellega ta kohtub, Nancy Murphy nimelise kohalikuga. Naine kinnitab, et Ewan oli mõrvaakna ajal, mis kohtuarsti hinnangu kohaselt oli kolmapäeva õhtul kella seitsme ja üheksa vahel, tema juures.“

„Noh, tal on alibi ja see on ometi midagi.“

Banks kergitas kulmu. „Kuule nüüd, sa oled ju ometi targem. Kahtluseluste kallimad ja elukaaslased ei ole just kõige usaldusväärsemad infoallikad.“ Banks oli uuesti raevukalt rääkima hakanud ja hingas taas sügavalt, et end rahustada.

„Mitte siis, kui neil on ... ajalugu,“ möönis Kitt. „Aga nii kaua nad ju koos olnud ei ole?“

„Nad kohtusid kohe, kui Ewan Andabyssi kolis, aga selle järgi, mida ta mulle rääkis, läks mitu nädalat, enne kui asi ametlikuks sai.“

„Nii et me räägime kõige rohkem kahest kuust? Ma ei tea, kuidas sinuga on, aga mina küll pärast nii lühikest aega kedagi nii palju ei usalda, et tema pärast valetama hakata, meeldigu ta mulle kui palju tahes. Kui mind peaks veel kord mõrvasepitsuses kahtlustatama, ei hakkaks ma kellegi eest valetama, ja Mal teab seda.“

„Saan aru,“ sõnas Banks vastutahtsi põgusalt naeratades. „Ewaniga on see asi, et ta võib väga veenev olla. Sarmikas, saad aru? Ta küsis minult, kas tema kallima sõnast piisab või on see liiga ebakindel ja ta satub ikkagi peamiseks kahtluseluseks.“

„Näidates seega teadlikkust sellest, et laiba ootamatu ilmumine Andabys jätab ta halba valgusesse. Mida sa talle vastasid?“

Banks kehitas õlgu. „Ainsat, mida vastata sain: tõde. Et nagu eelmine kord, nii oli ka praegu tõendite lävend, millele tuli vastata, ja kui tema alibi vett peab, ei ole tal millegi pärast muret seda. Mõrvasüüdistust saades oli ta üleni ohvri verrega koos ja viibis

kohal, kui peaaegu elutu keha haiglasse viidi. Mees, kelle ta tappis, tunnistati kohale jõudes surnuks. Nii et tõendid olid pehmelt öeldes hävitavad. Seekord aga ... noh, ütleme nii, et kui politseil oleks midagigi tema arvele kirjutada, oleks ta juba tagasiteel vanglasse.“

Tekkis vaikus, kui Kitt Banksi öeldut seedis.

„Vabanda, et ma seda küsin,“ lausus ta viimaks, „arvestades kõike seda, millega sa praegu silmitsi oled, ei ole see arvatavasti kõige olulisem, aga ta on mu parim sõbranna ... Kas Evie teab, mis toimub?“

„Ta teab, et mul on värskest vanglast vabanenud vend, et see teema on minu jaoks väga häbistav ja et Ewan ei ole pulma kutsutud.“

„Nii et Evie ei tea täpselt, millise kuriteo ta sooritas,“ tähendas Kitt.

„Ei, ta teab, et see oli väga halb, ja tõenäoliselt kahtlustab tõe. Aga ta on olnud piisavalt kena ega ole minu käest üksikasju pinninud.“

„Ta ongi selline tundlik hing,“ ütles Kitt soojalt. „Ta ei hakkaks inimest, keda armastab, ilmaasjata piinama. Selle eest lihtsalt ei saa teisiti kui teda armastada.“

„Selle ja veel palju muu eest... Aga ma olen kogu aeg teadnud, et kui me kokku jääme, pean talle lõpuks kõik ära rääkima. Ja seda ma koju jõudes teha kavatsengi. Nii et loodetavasti pulmad ikka tulevad.“ Banks kuulis, kuidas ta hääle neid sõnu öeldes murdus, ja see heli üllatas teda. Ta ei olnud suurem asi emotsioonide välja näitaja. Ent mõte, et ta võib pärast kõike seda, mida nad on koos läbi elanud, Evie kaotada, oli täiesti väljakannatamatu.

Kitt tõusis, läks aeglaselt Banksi juurde ja silitas ta käsivart. See oli nende esimene füüsiline kontakt, kuid just nüüd oli Banks tänulik, et Kitt oli loobunud sotsiaalsest etiketist selle nimel, et teda lohutada. „Sa tead, et meie Evie on palju parem,“ ütles Kitt. „Tema sind esimese probleemi peale maha ei jäta.“

Banks noogutas lootuses, et kui ta piisavalt kõvasti Kittiga nõustub, muutuvad naise sõnad ennustuseks.

„Aga kuidas Maliga jääb?“ küsis Kitt. „Ma eeldan, et ta ei tea asjast midagi, ja see on veel üks põhjus, miks sa minu juurde tulid.“

„Halloran, nagu ka enamik teisi mu kolleege, ei tea sellest midagi. Ricci kui kõige kõrgem ülemus teab. Kuid minu ametinimetust arvestades olen seda saladust ilmselgel põhjusel kiivalt endale hoidnud. Aga ma ei sunni sind seda oma elukaaslase eest varjama,“ vastas Banks. „Räägin sellest Halloranile ise, kui teda homme näen.“

„Sa ei pea seda tegema,“ ütles Kitt. „Oleme Maliga minevikus vajadusel infot jaganud, aga kumbki meist ei murraks lubadust, mille oleme andnud. Me mõlemad mõistame ja austame seda.“

„Ja mina omakorda hindan seda,“ kostis Banks. „Aga ei, aeg on käes. Ta peab tõe teada saama. Kasvõi ainult selleks, et minu eest kosta, kui peaks juhtuma kõige hullem.“

„Ja see oleks ...“

Banks vaatas Kitti teravalt, enne kui vastas. „Sa ju tead, kuidas ma olen aastate jooksul reeglitest kinni pidanud. See ongi põhjus. Minusugused politseinikud, kelle perekonnas on kurjategijaid, ei saa endale õigelt teelt kõrvale kaldumist lubada. Kui Ewanil sellega mingi seos on – ükskõik missugune – ja mina kolmeks kuuks mesinädalatele kaon, võidakse ka mind kahtlustama hakata.“

„Sa ei arva ometi, et asi võiks nii kaugele minna?“

„See poleks ju esimene kord, kui mind on süüdi lavastatud, mis?“ vastas Banks, vihjates loole, millega tema ja Kitt nüüd juba mitme aasta eest olid töötanud. Tookord oleks Banks sokutatud valetõendite alusel äärepealt vallandatud. „Olen selleks liiga palju ja kaua vaeva näinud, et lasta tal mu karjäär hävitada. Ametlikult ei lubataks mul iial nii isiklikku juhtumit uurida, ja õige ka. Aga ma ei saa jätta õhku võimalust, et mu oma liha ja veri võib mõrvast puhtalt pääseda, ja omapäi ma samuti tõde välja selgitada ei saa.“

Sellepärast ma sinu juurde tulingi. Ma vajan sind praegu, Kitt. Kui mu vend tolle naise tappis. Kui ta seda tegi, kui ta on olnud nii jultunud, teades, et tema minevikuga tuleb politsei kohe tema ukse taha, siis on täiesti võimalik, et ta teeb seda jälle.“